

Kennis, kunde, karakter: alle drie onmisbaar

Ds. Orlando Bottenbley en een groep Surinaamse kerkleiders ontmoetten elkaar in 1993 op een conferentie. Zij vonden elkaar in een eensgezinde smeekbede om theologisch onderricht. Bottenbley bracht deze wens over naar Nederland. Surinaams onderwijs aan de hand van de drie K's werd een feit.

Orlando Bottenbley,
bestuurslid
Stichting Apóllós

Dienen

Een groot probleem in het Caribisch gebied is het ontbreken van verantwoordelijk, mannelijk, dienend leiderschap. Apóllós' antwoord daarop is karaktertraining: leiders leren verantwoordelijkheid te nemen en trouw te ontwikkelen. In plaats van heersen, leren dienen. Dienend leiderschap houdt in: delegeren, teamwork, transparantie en kwetsbaarheid. Bij de praktische vorming worden voorgangers getraind in pastoraat, gemeenteopbouw en prediking en in het oppakken van maatschappelijke verantwoordelijkheden. Dit alles in deeltijd - mensen kunnen zich scholen, terwijl zij thuis, op het werk en in de kerk actief blijven.

Onafhankelijkheid

Risicovol, zoveel overlaten aan het land waar het werk moet gebeuren? Enerzijds wel. Maar Apóllós heeft als groot voordeel ondervonden dat overdracht van het werk niet aan de orde is. Doordat het werk al vanaf het begin Surinaams was, is afhankelijkheid van het Westen voorkomen.

Comité van Aanbeveling

Peter van der Bijl	Arnold van Heusden	Hans Pruis
Otto de Bruijne	Tineke Huizinga	Willem van 't Spijker
Jochem Douma	Aad Kamsteeg	Arie van der Veer
Noor van Haften	Henk Morren	Feike ter Velde
Henk Hak	Gerrit Nolles	

Missie, visie en doelstellingen

Stichting Apóllós wil kerken helpen om leidinggevend kader te vormen door het opzetten en/of verbeteren van systematisch, bijbels en toegankelijk onderwijs. Zij streeft naar een evenwichtige benadering van kennis (lesmateriaal), kunde (training in vaardigheden bij gemeenteopbouw), en karakter (ontwikkeling van dienend leiderschap).

Onze visie is dat dit uitwerkt in: transformatie (invloed op maatschappelijke ontwikkelingen), partnership (effectieve en breedkerkelijke samenwerking) en eigendom (behoud van zelfstandigheid). Stichting Apóllós zal zich laten leiden door het bijbelse principe van goed rentmeesterschap (een degelijk financieel beheer van middelen, dat voldoet aan de richtlijnen voor fondsenwervende instellingen) en daarbij openstaan voor Gods directe en indirecte leiding.

Otto de Bruijne:
"Onderwijs nú!"

Tineke Huizinga:
"Ik sta achter Apóllós:
Afrika heeft dienende
leiders nodig."

Aad Kamsteeg:
"Grondige bijbelstudie
is noodzakelijk vervolg
op opwekking."

APÓLLOS
INTENSIVE LEADERSHIP DEVELOPMENT

Stichting Apóllós
Postbus 497
3900 AL Veenendaal
Tel. 0318 - 50 70 33
Fax 0318 - 50 64 34
info@apollos.nl
www.apollos.nl

Giften en schenkingen
Bank 1587.49.316 (Rabobank)
Postbank 32.69.61
t.n.v. Stichting Apóllós,
Gorinchem

Focus op Apóllós Partners in kadervorming

Apóllós nu ook in Afrika

Apóllós speelde in op de behoefte van Surinaamse kerken: 'Help ons bij het trainen van ons kader'. Nu, bijna tien jaar later, groeit Apóllós uit tot een wereldwijd actieve stichting met alleen al ruim duizend betrokken leden in Nederland. Na Oost-Europa en Suriname biedt Apóllós nu de helpende hand in Afrika.

De eerste cirkel is rond

Een van de grote behoeften was een opleiding om vooral voorgangers te trainen. Daarom werd de nieuw op te richten stichting 'Apólos' genoemd. Apólos wordt in Handelingen 18 omschreven als iemand die doorkneed was in de Schriften. In Suriname wilde Apólos hetzelfde doen als al in Oost-Europa was gebeurd: een bijbelgetrouwe opleiding met een grote nadruk op praktische toerusting.

Vervolgingen

Voor Oost-Europa koos men destijds voor een 'theologische thuischool' met maandelijkse samenkomsten. Dan werden vooral praktijkopdrachten doorgesproken. Het belangrijkste was de aandacht voor karaktervorming. Er was in Oost-Europa zóveel behoefte aan kennis en praktische training dat het lukte. De aangereikte kennis bleek niet alleen geschikt voor thuisstudie, maar ook om vervolgens zelf te onderwijzen." Opleidingsadvieswerk kwam erbij toen er in de jaren negentig democratie kwam in Oost-Europa. Voor elk kerkgenootschap - van 'traditioneel' tot 'vrij' - werden verschillende vormen van onderwijs ontwikkeld.

Gelu Paul (rechts) gaf vanaf 1986 leiding aan christelijk studentenwerk in Timisoara, Roemenië. John Boekhout (links) hielp hem in zijn leiderschapstraining. Tegen de eeuwwisseling was dit werk al uitgegroeid tot landelijk niveau, en nu staat het onder leiding van Gelu's pupillen van toen. Vanaf zomer 2003 krijgt Gelu Paul de leiding binnen de Roemeense zendingsbeweging en gaat hij Apólos helpen in Afrika.

Leiders als motivators

Kundig en dienend leiderschap op meerdere fronten: het is de insteek van Apólos in Afrika. Leiders geven dan zelf het goede voorbeeld en worden zo motivators voor andere christenen, in kerk én samenleving.

Het is de grote uitdaging van het werk in Afrika om aan transformatie vorm te geven. Transformatie, omvorming dus! En dat vanuit christelijke motieven. De bijdrage aan de samenleving staat niet op zichzelf, maar moet voortvloeien uit persoonlijke transformatie: uit bekering tot de ware en enige God.

Afrika

De rol van Apólos wordt nu kleiner in zowel Oost-Europa als Suriname. Daardoor kan Apólos zich gaan richten op vragen uit Afrika. Daar is een escalerend tekort aan training voor gemeenteliders. Apólos wil Afrikanen helpen om Afrikaans studiemateriaal en toegankelijk onderwijs te ontwikkelen. Ook de algehele context is belangrijk: het verwerken van de grote sociale problemen van Afrika in studiematerialen en onderwijs. Roemenen die in de jaren '80 werden getraind, raken betrokken bij onderzoek in Mozambique. Zij gaan meewerken in Portugeestalig Afrika. Zo is de eerste cirkel rond.

Het werk in Zuid-Afrika begint, gedragen door onder andere deze bestuursleden en straks waarschijnlijk met steun vanuit Oost-Europa.

Apólos helpt relevant studiemateriaal ontwikkelen

Onmisbaar bij welke training dan ook is degelijk studiemateriaal. Daarom ziet Apólos het als een van haar taken om te investeren in studiematerialen van hoge kwaliteit, toegesneden op de vragen en noden van het land waar ze gebruikt gaan worden. De in Oost-Europa en Suriname gebruikte cursussen zijn steeds verder verbeterd. Nu kunnen ze 'geafrikaniseerd' gaan worden: diverse cursussen bijbelkunde Oude en Nieuwe Testament en Praktische Theologie.

Afrikaanse thema's

Sommige cursussen kunnen aangepast worden, andere moeten nog worden geschreven. Een Afrikaanse toonzetting is niet genoeg, er moeten Afrikaanse thema's besproken worden. Managen, omgaan met financiën en plannen zijn geen onderdelen van de Afrikaanse cultuur, maar wél van het Afrikaanse gemeentelven. Heel noodzakelijk is aandacht voor de grote sociale problemen van Afrika.

Cursussen redigeren, proefdraaien en weer aanpassen, kost veel tijd. Voor vijftig cursussen is dus een grote organisatie nodig. Maar er zit een enorme expertise in Afrika. Afrikaanse theologen gaan daarom het werk oppakken, met ondersteuning vanuit het Westen.

Serge André: "...niet voorbijgaan aan maatschappelijke problemen..."

'Surinamiseringsproces'

Het 'surinamiseringsproces' is nog in volle gang. Niet alleen wordt langzamerhand de inhoud van cursussen en studiemateriaal ontdaan van al te veel typisch West-Europese voorbeelden, ook treden naast de docenten die steeds uit Nederland overkomen, steeds meer Surinaamse docenten aan. De intensieve theologische studie die Serge en Maureen André sinds 1999 volgen, gaat hand in hand met praktische vorming; vanaf het begin lopen zij stage in gemeentewerk. Na hun studieperiode, die in 2004 afloopt, keren zij terug naar Suriname. Daar zal Serge zich als docent en leider aan het Apólos-werk wijden.